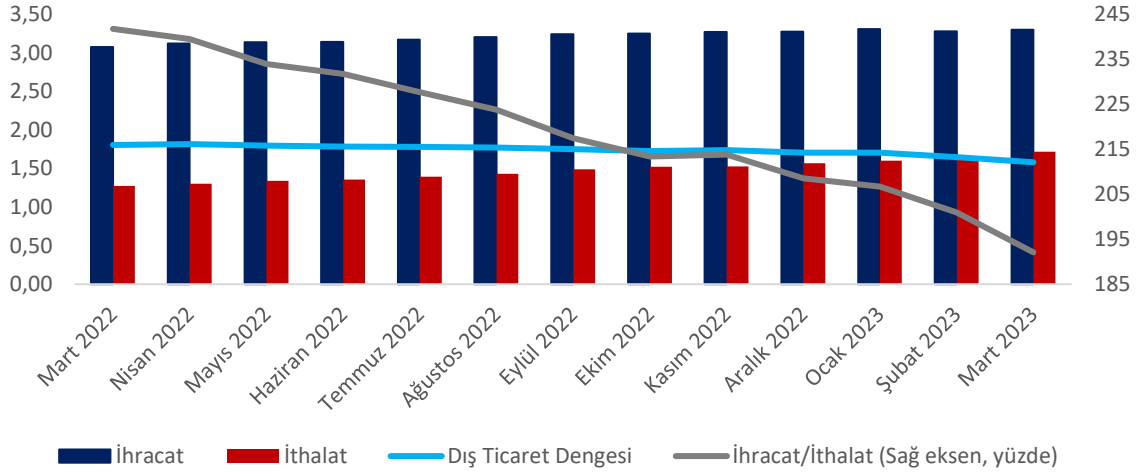

MART AYINDA İHRACAT YÜZDE 6,4, İTHALAT YÜZDE 75,2 ARTTI; İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI 68 PUAN GERİLEDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Mart 2023'te Konya'nın ihracatı 305,79 milyon dolar, ithalatı ise 197,52 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Mart 2022'ye göre 68 puan azalarak yüzde 211'e gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Mart 2023 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 68'sini karşılayabildiği, dış ticaret açığının da 111 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Mart 2022 - Mart 2023)

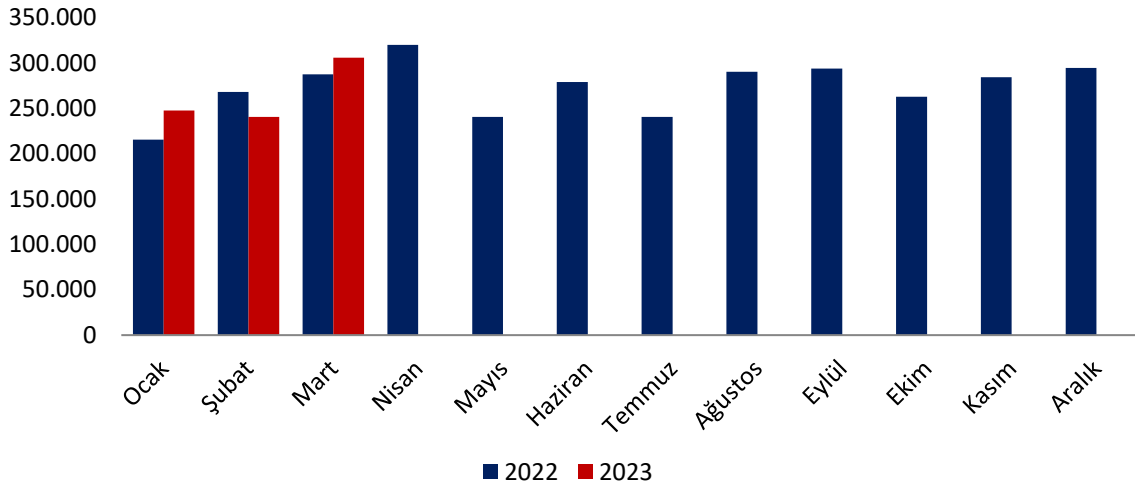
	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	236.150	347.228	-111.078	583.379	68%	1,7%	2,2%
Konya	6.328	3.000	3.328	9.328	211%	6,4%	75,2%

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

Konya’da ihracat geçen aya göre 65 milyon dolar arttı, yıllık bazda artış yüzde 6,4 düzeyinde gerçekleşti

Konya’da ihracat Şubat 2023’te 240,4 milyon dolar seviyesinde iken 2023 yılı Mart ayında bir önceki aya göre 65,4 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 18,4 milyon dolar artarak 305,7 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi, ithalata kıyasla, Mart ayında da düşük düzeyini korumaktadır (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya’nın İhracatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya’nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	215.520	268.040	287.417	319.834	240.611	278.989	240.473	290.262	293.626	262.699	284.373	294.455
2023	247.578	240.413	305.787									

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya’nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

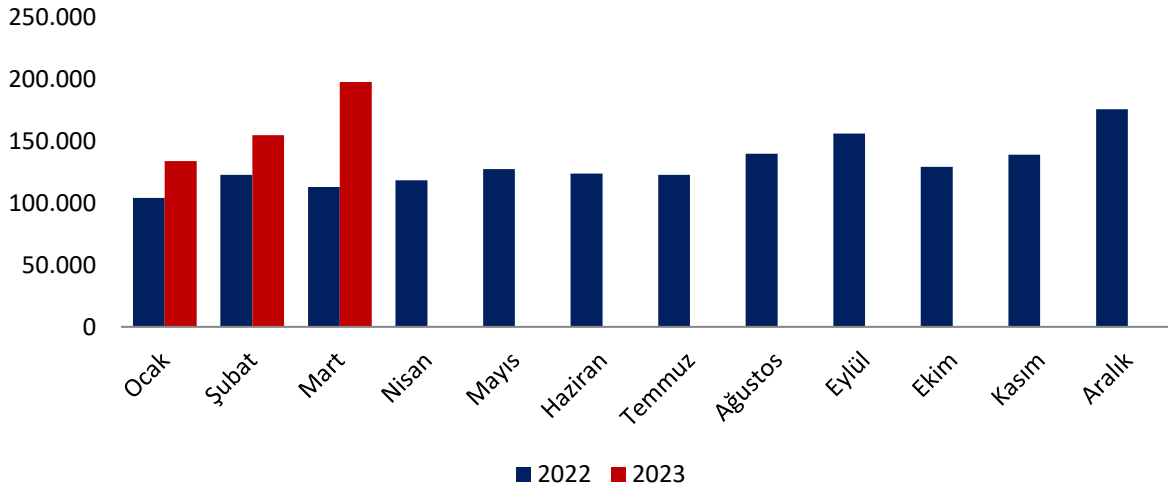
İhracat												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37.5%	37.6%	31.0%	26.2%	22.4%	17.9%	18.1%	14.9%	14.1%	12.6%	10.8%	9.1%
2023	9.7%	6.8%	7.2%									

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ithalatın artış hızı ihracatın üzerinde seyretmektedir

Şubat 2023'te 154,8 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Mart 2023'te bir önceki aya göre 42,7 milyon dolar, geçen yılın aynı ayına göre ise 84,8 milyon dolar artarak 197,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Mart ayında, 2022 yılı geneline benzer olarak, ithalat geçen yılın üzerinde seyretmiştir ve yüksek artış hızları dikkat çekmektedir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000Ő)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (1000Ő)

İthalat (1000 Ő)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	156.100	129.115	138.926	175.755
2023	133.732	154.823	197.523									

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya'nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	33.9%	35.0%	25.0%	24.5%	25.9%	23.7%	25.8%	28.1%	30.2%	30.1%	25.6%	25.8%
2023	26.6%	26.1%	34.9%									

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mart ayında “Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Mart 2023'te ihracat içinde yüzde 2,3'lük pay ile dokuzuncu sırada yer alan “Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı” sektörünün ihracatı yüzde 38,0 artarak 6,9 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 3,6'lık payı olan “Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı” sektörü ihracatı en yüksek oranda daralan sektör olmuştur. Toplam ihracat içerisinde yüzde 35,0'lik payı ile “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları” sektörünün ihracatı Mart 2023'te 107 milyon dolara ulaşmıştır (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Mart 2023
	Mart 2023	Mart 2022		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	107.008.344	82.878.391	27,2%	35,0%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	56.263.879	48.578.884	14,9%	18,4%
Demir veya çelikten eşya	20.008.290	17.403.573	-5,5%	6,5%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	13.465.516	6.733.258	-5,5%	4,4%
Plastikler ve mamulleri	12.506.604	10.399.378	9,4%	4,1%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	11.599.108	11.007.994	-5,2%	3,8%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	11.166.314	11.759.921	-23,0%	3,7%
Kakao ve kakao müstahzarları	10.683.079	11.320.046	20,3%	3,5%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses	6.907.625	4.802.673	38,0%	2,3%
Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	5.108.690	6.567.103	9,3%	1,7%
Toplam	305.787.080	287.414.647	6,4%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mart ayında “Şeker ve şeker mamulleri” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Mart ayında 397 bin dolar düzeyinde olan “Şeker ve şeker mamulleri” sektörünün ithalatı, 2023 Mart ayında 6,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 3,2’ye ulaşmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 3,3 payı bulunan “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” ithalatı en çok daralan sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

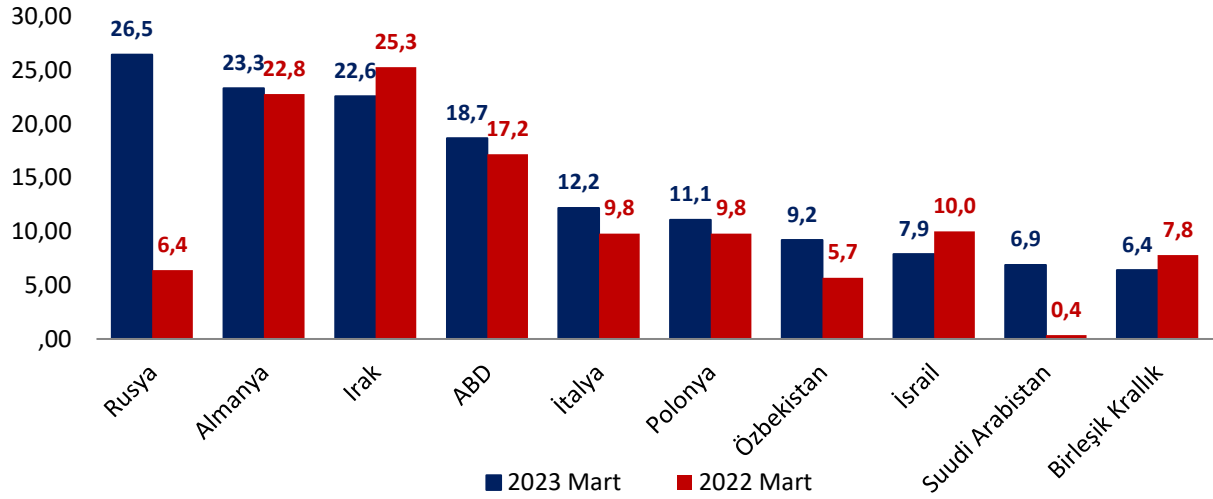
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Mart 2023
	Mart 2023	Mart 2022		
Hububat	33.361.316	2.846.151	1072,2%	16,9%
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	33.216.441	22.837.258	45,4%	16,8%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	19.365.299	2.160.815	796,2%	9,8%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	15.759.518	7.314.269	115,5%	8,0%
Demir ve çelik	15.037.031	11.912.476	26,2%	7,6%
Plastikler ve mamulleri	11.958.553	15.289.232	-21,8%	6,1%
Demir veya çelikten eşya	7.246.718	3.438.853	110,7%	3,7%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	6.448.112	11.306.417	-43,0%	3,3%
Şeker ve şeker mamulleri	6.347.333	397.425	1497,1%	3,2%
Organik kimyasal ürünler	4.079.842	2.590.655	57,5%	2,1%
Toplam	197.522.68	112.746.895	75,2%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mart ayında Konya'nın Rusya'ya ihracatı yüzde 313 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Mart 2023'te, ilk sırada yüzde 8,7'lik pay ile Rusya yer almaktadır. Konya'nın Rusya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre 20,1 milyon dolar artarak 26,6 milyon dolara ulaşmıştır. İsrail'e yapılan ihracat ise geçen yılın aynı ayına göre 2,2 milyon dolar azalmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 2,6 olarak gerçekleşmiştir. Mart ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Suudi Arabistan ve Rusya'dır. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında İsrail'den sonra yüzde 7,4 payı olan Irak'a ihracat yüzde 10,8 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Şubat 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

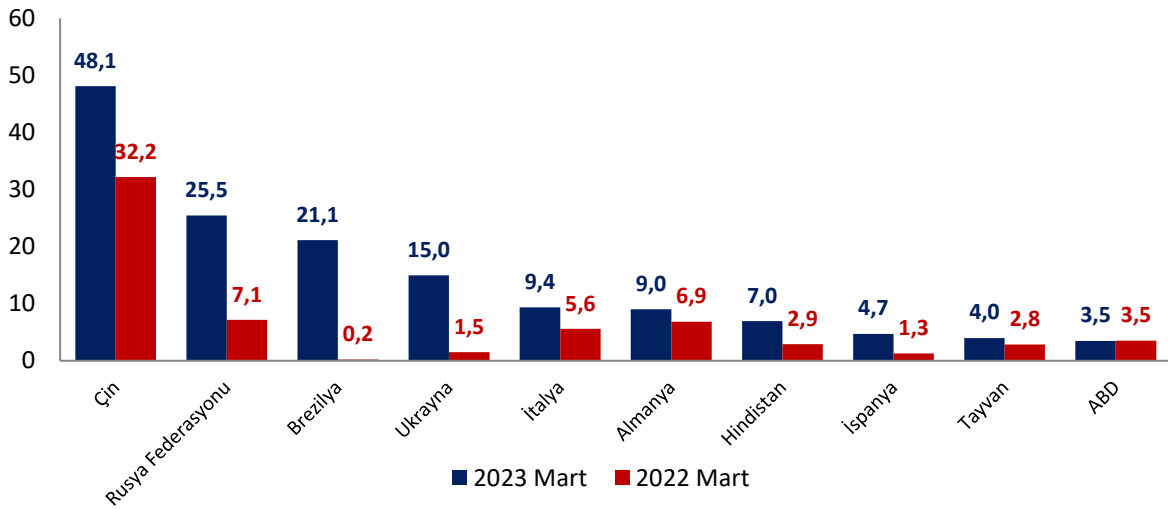
	Partner Ülke	İhracat (\$) Mart 2023	Değişim (%) Mart 2022 - Mart 2023	Pay
1	Rusya	26.566.936	313,3%	8,7%
2	Almanya	23.335.109	2,1%	7,6%
3	Irak	22.640.015	-10,8%	7,4%
4	ABD	18.732.237	8,9%	6,1%
5	İtalya	12.243.652	24,3%	4,0%
6	Polonya	11.149.643	13,6%	3,6%
7	Özbekistan	9.215.902	60,9%	3,0%
8	İsrail	7.910.030	-21,6%	2,6%
9	Suudi Arabistan	6.925.049	19219,4%	2,3%
10	Birleşik Krallık	6.425.273	-17,9%	2,1%
	Diğer	160.643.234	-6,6%	52,5%
	Toplam	305.787.080	6,4%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Mart ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 15,9 milyon dolar artarak 48 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 24,3 olmuştur. Mart ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 12,9'luk pay ve 25,4 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır. Bu dönemde, Konya'da ABD'den yapılan ithalat 1,8 oranında gerilerken, Brezilya ve Ukrayna'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ükelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Şubat 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Mart 2023	Değişim (%) Mart 2022 – Mart 2023	Pay
1	Çin	48.095.807	49,4%	24,3%
2	Rusya Federasyonu	25.460.831	256,2%	12,9%
3	Brezilya	21.140.923	11074,3%	10,7%
4	Ukrayna	14.961.852	901,0%	7,6%
5	İtalya	9.373.983	68,0%	4,7%
6	Almanya	9.036.344	31,7%	4,6%
7	Hindistan	6.960.740	137,3%	3,5%
8	İspanya	4.708.729	276,0%	2,4%
9	Tayvan	3.999.486	40,6%	2,0%
10	ABD	3.473.720	-1,8%	1,8%
	Diğer	50.310.269	3,3%	16,5%
	Toplam	197.522.684	75,2%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları